

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ

Είχε πολλούς παράδες. Οι χωριάτες τὸν ἔλεγαν «ἀφέντης». Ἦταν καλοθεριμένος καὶ ὀλοστροφύγιλος. Τώρα τελευταία εἶχε ἐνοικιάσει ἕνα ταφιλιὰ Τουρκικὸ κοντὰ στὶς Σέρρες καὶ συλλογιζότανε τὴν ἔσφι που θὰ τὸν ἐθράζε ἐκεῖ ὄλο τὸ θειοτή.

Ὁ κάμπος ποὺ ἦταν τὸ ταφιλιὰ δὲν ἦταν καὶ κακός. Ἦταν μιὰ ἔκτασις μικρὴ, χαριτωμένη θὰ ἔλεγε κανεῖς, κατατράσινη σχεδὸν ἀπὸ τὰ δέντρα καὶ κλεισμένη ὀλόγροα ἀπὸ χαμηλὰ βουνά, τὰ γεμάτα ἀπὸ κόμμιαιρες καὶ ἀγριοθήμαρα ποὺ μοσομυρίζαν.

Τὸ ταφιλιὰ τὸ διέσχιζε ἕνα ποταμάκι, τὸ νανορίζε ἡ βουσουλα τοῦ χωριοῦ, ποὺ ἔστειλε κελαιριστὸ τὸ καθαρό νερὸ τῆς στὸ περιβάλλει τοῦ πατι. Ἀπὸ μακρὰ τὸ ἐκλασίονε ἡ γαλάζια ὄροσειρὰ τοῦ Μπέλεσι καὶ ἀπέναντι τοῦ Παγγαίου τὰ βουνά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κάθε πρωὶ ζεπετιότανε ὁ ἥλιος φρέσκος, καθαρός, λουμένος, θὰ ἔλεγε κανεῖς, στοῦ Αἰγίου τὰ νερά.

Ἐπειτα ἔβλεπε κανεῖς ἀπὸ τὸ ταφιλιὰ τὶς ὠραιότερες δούσεσ ποὺ ἴπτηχαν. Ὅταν βασιλευε ὁ ἥλιος, ἕνας πύρινος φωτιστέφανος φεγγέδες, ποῦφταν, θαρρεῖς, ἀφθονοὶ καὶ ἔδωκαν μαβιά τὰ νερά τῆς Αἰριάνης!...

Τέλος τὸ κονάκι τοῦ «ἀφέντης» ἦταν γεμάτο ἀπὸ ὄλων τὸν εἶδὼν τὰ καλὰ καὶ τὰ φαγώσιμα καὶ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ, ὅπου περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ, τοῦ ἔφερεν κάθε μέρα καὶ νέες προμήθειες, δια τὰ «καλοῦδια» ὅπου ζητοῦσε ἡ καρδιά του, ἀπὸ τῆς Μακεδονικῆς πρωτεύουσας.

Ἀλλὰ τὸ ἀφεντικὸ τοῦ εἶχε συνήθειά να παραπονιέται καὶ να λέει πως δὲν τοῦ ἄρεσε ὁ τόπος, δὲν τοῦ γέμιζαν τὸ μάτι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ τὸ κλίμα ἦταν καὶ ἐκεῖ ἐπάνω...

Θὰ μοῦ πῆτε τότε: — Γιατί ἦλθε ἀπὸ τὴν παλιὰ Ἑλλάδα, ἀμείως μετὰ τὴν «ἀπελευθέρωσι», καὶ ἔγκατεστάθῃ σ' αὐτὰ τὰ μέρη;

Αὐτὰ, μοναχὰ τὸ ἀφεντικὸ τὰ ξέρεῖ, καὶ δὲν εἶνε, βέβαια, σοστό νὰ ἐπεμιβαίνουμε στὰ ἰδιαιτέρὰ του.

Ἐπειτα τὸ ἀφεντικὸ ἦταν μαθημένο πάντοτε σὲ γλέντια καὶ χωρὸς καὶ ἔδω ὁ κόσμος ἦταν λίγο βαρὺς καὶ σκεπτικός, καὶ αὐτὸ τὸν στενοχωροῦσε.

Γι' αὐτὸ κάθε βράδυ διάλεγε μιὰ-μιὰ τὶς ὠμορφες ἐργατίσσεσ καὶ τὶς ἔθραζε νὰ τραγουδοῦσαν καὶ νὰ χοροῦν γιὰ νὰ κἀνὶ κέφι.

Μὴ μ' ἔλα αὐτὰ στενοχωριάν.

Ὁ κάμπος ἔμενε πάντα βασιός, βαρὺς, στενοχωρημένος!...

Μὰ μέρα ἔμαθε διὰ τὸ διπλὰν χωρὸ ἦταν ἕνας ἐπιτοξικωτικὸς περιφάνιος, ὁ Πρώιτσοσ ὁ Ντίνης, ἕνα νεοκωροπούλο ποὺ ζέπεσε, γιατί τοῦ ἀπαλωτριώσαν τὰ χωράφια. Θέλησε νὰ κἀνὶ κατόπι τὸν μπακάλη, ἀλλὰ μπακάλια, τώρα με τοὺς πρόσφυγας, ἀνοῖξαν πολὺ, καὶ γι' αὐτὸ ἀπέμεινε καὶ αὐτὸς μ' ἕνα ξερὸ μπουζούκι, τὸ μόνον σίντροφο τῆς φτώχειας καὶ τῆς ἐπνυγίας του. Μ' αὐτὸ τραγουδοῖσε τὶς λίπτεσ καὶ τοὺς πόνοσ του σὶς δύσκολεσ στιγμὲσ καὶ σὶς καλὲσ ἡμέρεσ. Μ' αὐτὰ κατάρρενε τὴν ὄμορφη Νεδέλο, μ' αὐτὴ τὴν μάγεψε καὶ τὴν ἔκαμε γυναῖκα του, γιὰ νὰ πεθάνη μέσα σὲ δυὸ χρόνια, ἀλλοίωμονο! Ξενοδοῦλενε καὶ αὐτὸς τώρα, μεροκαματάρης στὰ χωράφια.

Τὸ ἀφεντικὸ μῆνισε ἀμείως νὰ τοῦ στείλων τὸν ἐργάτη αὐτὸν με τὸ μπουζούκι τὸν σὸ ταφιλιὰ του. Καὶ ὁ Ντίνης ἔφτασε ἕνα πρωὶ φρέσκος, φρέσκος, με τὸ στοργυλὸ καὶ ἀθῶο πρόσωπό του, τὸ καλοθεμένο σῶμα του, σημάδι τῆς παληὰς χαροῦμενης ζωῆς του...

Εἶχε μαζί του καὶ τὸ μπουζούκι του, μέσα σ' ἕνα σάκκο ἀπὸ γαλάζιο ἀλατῆ. Τὸ ἀφεντικὸ πῆρε ἀμείως τὸ μπουζούκι καὶ τὸ τοποθέτησε ἐπάνω στὸ κονάκι. Στὸν Ντίνη ἔδωσαν μιὰ-δυὸ παλκοκουβέτεσ καὶ

λίγο ἄχνη γιὰ στρώμα νὰ πέφτει νὰ κοιμάται!...

Τὸ ἀφεντικὸ ἦθελε κάθε βράδυ γλέντι. Καὶ ἀφοῦ ἔτρωγε μοναχὸσ του, χωριστὰ, φώναζε τοὺς ἄλλουσ νὰ χοροῦν. Ἐκεῖνη τῆς βραδνὰ φώναζε τὸν Πρώιτσοσ τὸν Ντίνη καὶ τοῖτε νὰ παίξῃ τὸ ὄργανό του. Ἡ ἐργατίσσεσ κἀθησαν μακρύτερα, ἐπάνω σὲ μερικὰ δωματῖα.

Ὁ Ντίνης ἄρχισε τὰ τραγούδια του με μιὰ φωνὴ γλυκειά, χιτωπώντας καὶ τὸ μπουζούκι μετέγγη καὶ προσπαθώντας νὰ σελήσει αὐτὸ τῆς βροχιασμένης φωνῆ τοῦ ἀφεντικοῦ, ποὺ καλὰ καὶ ὄσωνε ἦθελε νὰ τραγουδοῦση.

Τότεσιοναν τὸ τραγοῦδι κατόπι καὶ ἡ ἐργατίσσεσ, ἀλλὰ ἡ γλυκειὰ φωνὴ τοῦ Ντίνη ὄλους καὶ ὄλεσ τοὺς ἐσκαπαζε.

Καὶ τὸ τραγοῦδι ἐξακολουθοῦσε ἔτσι κάθε βράδυ, ὡς ἀργὰ καμμιά φορὰ, ὡς πέρα ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ἀν καὶ ἡ ἐργατῖα παραπονιόταν, γιατί ἦταν κουρασμένη.

— Ἀησθε, ἀφεντικὸ, νὰ πέσομε νὰ κοιμηθοῦμε τώρα, τοῦλεγαν. Θὰ σηκωθοῦμε πολὺ πρωὶ ν' ἀρξίσουμε δουλειά!...

Μὰ τ' ἀφεντικὸ ἦθελε γλέντι, μπουζούκι καὶ τραγοῦδι!...

Ἔτσι τὰ γλέντια αὐτὰ κρατοῦσαν ὡς τὴν κονταγὴ σχεδὸν. Τὸν αἰτοζὸ τὸν Ντίνη τὸν ἐξουθίσταναν νὰ παίξῃ μπουζούκι καὶ ἡ δουλειὰ του, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος, ὄλο καὶ χόντροσινε.

Τώρα τὸν εἶχαν βάλει στὴ χοντροδουλειὰ τοῦ μπαλαρισματοῦ, ἐνὸς τὴν ἀρχὴ τὸν εἶχανε γιὰ νὰ κουβαλῆ νερὸ νὰ πῖνοι οἱ ἐργάτες. Ὁ Ντίνης ὄλα τὰ ὑπόφερε, γιατί ἀναλογιζόταν πὼς ἔπερε νὰ βγάλῃ λίγα χροῖματα, νὰ πῆν φωνὴ στὰ παιδιὰ του. Με δλη τὴν δύναμη δειωσ ποὺ τοῖδνε ἡγάπη στὰ παιδιὰ του καὶ ἡ ἀπελπισία του, ὁ Ντίνης δὲν ἰσοροῦσε νὰ τὰ καταφέρη.

— Μορὲ παιδιὰ, ἔλεγε στοὺς ὄλους ἐργάτεσ, με παραπονιάρικη φωνή. Ἐγὼ δὲν εἶμαι γι' αὐτὰ... Ἄν ξεῖω νὰ τὰ καταφέρω!

Καὶ ἴδουνε καὶ ξίδουνε καὶ κοκκινίζει καὶ μαυρίζει. Τὸν βοηθοῦσαν ὄστος καὶ οἱ ἄλλοι καὶ τὰ μοσκατάρρενε. Τὸ βράδυ, τυλιγμένος σὶς δυὸ παλκοκουβέτεσ του, ἔφερε βαρὺς ἀπὸ τὴν κοῦρὰσ σὰν νεκρὸς ἐπάνω σ' ἄχνροστρομά του.

Μὰ δὲν πρόφτανε νὰ κλεισῇ τὰ μάτια του καὶ ἔφτανε ὁ ἀφέντης.

Εἶχε φάει, ὄπως πάντα, χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ἐργάτεσ, ἐπάνω στὸ κονάκι καὶ ἦθελε μπουζούκι, τραγοῦδι καὶ χορὸ. Ἐπρεπε ὄλο τοὺς νὰ σηκωθοῦν στὸ ἴδι καὶ νὰ κἀνουν ψευτικὴ χορὰ καὶ δρεῖε, ψευτικὸ χορὸ!...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὁ ἀφέντης εἶχε παρὰ μ' ἕναν ἐξάδερφό του, ποὺ εἶχε τότε τελευταία μιὰ με κἀποια σύσταση ἀπὸ τὴν Αἴθνα ὑπάλληλοσ ἐκεῖ κοντὰ στὸν βραδερφό του, τὸν ἀφέντη. Εἶχαν πῆ τὸ βράδυ αὐτὸ περισσότερο καὶ ἦσαν σὸ κέφι.

Τ' ἀφεντικὸ εἶπε νὰ τοῦ φέρον τὸ μπουζούκι γογγόγρα καὶ φώναζε τὸν Ντίνη.

— Σῆχω Πρώιτσο, τὸν διέταξε. Σῆχω νὰ μᾶσ παίξῃ λίγο.

Ὁ Ντίνης ὄμωσ κουρασμένος, σκοτωμένος ὅπως ἦταν, κοιμότανε βαρειά. Εἶχε πλαγιάσει χωρὶς νὰ φάη. Οἱ ἄλλοι ἐργάτεσ τὸν ξύπνησαν καὶ τὸν πῆγαν μπρὸσ τὸν ἀφέντη.

— Ἐμπρός, τοῦ εἶπε ἐκεῖνοσ, νὰ μᾶσ πῆσ ἕνα ἀμανεθῶκα. Τὸ «γιαχαμπήμ» ποὺ εἶνε μερακλήδω.

— Κὺρ Μπάμμη, εἶμαι κουρασμένος καὶ ἀδιάθετοσ πολὺ καὶ δὲν μπορὸ ἀπόψε!

Ὁ ἀφέντης!...

— Δὶν μπορὸ, ἀφέντη μου!...

Ἐθραζε τὶς χωριατοπούλεσ νὰ χοροῦν.

— Ἐφημερίδεςεεεεεεε!...

— Τραπεζιὲσ καὶ νῆζεσ, εἶπε καὶ ὁ ὑπάλληλοσ τοῦ Ἐπικουρισμοῦ

του άπάντησε με παραπονετική κ' αδύνατη φωνή ο Ντίνης.

- "Αίντε, ρε, δεν έχεις τίποτα!
- Δεν μπορώ, άφεντικό, άφησε με να πάω να πέσω...
- Πάρε το μπουζούκι, ρε.
- Τεμπελές και γάμια! είτε και ο έπαλληλος του Έποισμοδ.
- Σ' άρχίζομαι, άφεντή, στά παιδιά μου. Δεν είμαι καλά...
- Πάξε δυο μπουζέις.
- Δεν μπορώ διόλου. Με καινε τ' ημλιγκια μου!
- Θά παίξεις, βοέ, ή δεν θά παίξεις;
- Δεν μπορώ.
- Δεν μπορείς, λοιπόν;
- Όχι, άφεντή, δεν μπορώ.
- Νά τότε το μπουζούκι σου κ' εγώ!

Και τ'ο χτύπησε σ' ένα κορμί που ήταν εκεί μπροστά. Το μπουζούκι άφησε έναν ήχο παραπονιάρικο που άναστασε γαμ—τόν τελευταίο του—και σκόρπισε σέ κομμάτια!...

- Άφιού να σηκοθής νά φύγης! είτε θημιωμένα στον Ντίνη το άφεντικό.

Ο Ντίνης δέ μίλησε. Κάτι εγγάτες τον κοιβαλήσαν και τον άποθέσαν επάνω στις δυό παλαιοκουβέτες του και τ'ο στρώμα των άχίρων.

Μία καινή δεν ξέρε άν άποκοιμήθηκε αυτή τή βραδιά μ' όλη την κοίρασι που είχε...

Το πρωί παρουσιάστηκε ήσυχος κ' άμλιτος στο άφεντικό, πήρε το λογαριασμό του, χωρίς τ'ο πρόσωπό του νά δείχνη και την παραμικρή συγγίση, κ' άκόμα δυό εικοσπεντάρικα για τ'ο μπουζούκι του.

Τά τελευταία μάλιστα δεν ήθελε νά τ'ο δεχτή. Διότι άκόμα είχε τ'ο μπουζούκι μονάχα!

Μία τ' άφεντικό και ο ξαδερφόρ του επέμειναν κ' ο φτωχός ο Προίτισος δέχτηκε νά τ'α πάρη.

Τράβηξε ύστερα κατά τόν κοιντό σταθμό τού τραίνου.

Οί άλλοι οί εγγάτες, που πήγαν νά τόν άπομακρύνουν, τόν είδαν νά κρατήη τον σάκκο με τ'α θρηψάλα του μπουζουκιού—τά συντρίμματα τών άναμνήσεων, τών ευτυχισμένων, τών περισπόμενων χρόνων. Όταν έφθασε στο σταθμό, πολλοί τόν είδαν νά κάθεται και νά κλαίη σάν μωρό παιδί...

Είχε ξεσπάσει πειά ή καρδιά του...

Σέ λίγο, σάν έφτασε τ'ο τραίνο, σηκρί-ζοντας, αρχίζοντας και άγρια φωνάζοντας, έφω έφημεριοδοούλης κατέβηκε γοργός, για μία στιγμή, διαλαώνοντας τά νέα τής ήμέρας:

- Έφημεριοδεεεεεεεε και τ'α νέα σοβαρά μέτρα τής Κυβερνήσεως κατά του Κομμουνισμού!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΕΡΙΗΓΗΤΑΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

Τι είδε ο εξερευνητής κ. Βέλλυς στην Κεντρώα Άφρική. Λούσα και φιλαρέσκεια. Έλαττώματα καινή με τις Εύρωπαϊες και προτερήματα που δεν τ'α έχουν ή Εύρωπαϊες. Η εύτυχία τής ζωής τους. Η άγάπη πρós τ'α παιδιά. Έργασία και διασκεδάσεις. Τά χρώματα και τ'α λικμερά άντικείμενα. Τέ μίσε πρós τούς Εύρωπαϊους, κλπ.

Ο γνωστός Άγγλος περιηγητής και δημοσιογράφος κ. Βέλλυς, έπιστρέφας εσχάτος στο Λονδίνο, άφού έμεινε επί πολλούς μήνες μεταξύ τών άγριων τής Κεντρώης Άφρικής, έκαμε μία διάλεξη στη Βασιλική Γεωγραφική Έταιρεία τής Άγγλίας, όπου, μεταξύ άλλων έντελής πρωτοτύπων και μεγάλου ενδιαφέροντος άνακοινώσεών του, άνέφερε και τ' άκόλουθα σχετικά με τήν ζωή και τήν ψυχολογία τών γυναικών τών άγριων.

Κ' έν πρώτους είπε ότι ή γυναίκες τών άγριων έχουν πολλά τ'α κοινά με τις δικές μας γυναίκες. Άγατούν κ' αυτές τ'α λούσα, είνε φιλάρεσκες σέ βαθιόν άπάνταστο, ζήλούν τρομερά τούς άνδρες τους, τούς κάνουν σκληρές για ψύλλον πθήμα, είνε κακόγλωσσες, γλωσσώσαντας διαρκώς γνωστούς και άγνωστούς των και τις πιάνον άσυγχρότητα νεφρα μόλις οί άνδρες τους τούς δάσουν τήν παραμικρή άφορη...

Η γυναίκες όμως τών άγριων—συνέχισε ο κ. Βέλλυς—είνε τίμιες. Σέβονται τ'ο σπίτι τους, τήν έπόλημ τού άνδρός τους, τόν πατέρα τους, τούς αδελφούς τους και όλους τούς άρρενας, στενοίς ή μακρονοίς, συγγενείς τους.

Ο Άγγλος περιηγητής δεν παρατήρησε ποτέ, σ' όλη τή διάρκεια τής παρουσίας του σ'τά μέρη τών άγριων, περιπτώσι άγριας πού ν' άσπεθή πρós τήν τιμή και τήν έπόλημ τών δικών τής.

Άπ' αυτό φαίνεται ότι ή γυναίκες τών άγριων έχουν και μερικά προσόντα, που δεν τ'α έχουν ή σύγχρονες Εύρωπαϊες. Ποτέ δε ή γυναίκες πού κατοικούν στους άγριους και άπονομιωμένους άπ' όλον τόν άλλον κόσμο έκείνους τόπους τής Άφρικής, δεν πλάθουν όνειρα νά ζήσουν άλλοι, νά ζήσουν καλύτερα, εύτυχέστερα.

Η γυναίκες τών άγριων είνε εύτυχιωμένες όπως ζουν και δεν θά έφειναν από τόν τόπο τους ν' άν άκόμα τις έπειθε καινή ότι πηγαίνοντας άλλοι θά ζούσαν εύτυχέστερες κ' από τ'α εφθονα πνεύματα, τις μυστικές δηλαδή θεότητες τής χαράς, τής εύτυχίας και τής άκατότητας, ή όποιες λατρεύονται έξαιρετικά από τις γυναίκες τών άγριων τής Άφρικής.

Μία άλλη σπουδαία παρατήρησι τού Άγγλου περιηγητού είνε ή καταπληκτική άγάτη πού τρεφουν ή γυναίκες τών άγριων πρós τ'α μικρά παιδιά, δικά τους και ξένα. Μόλις δοίη ένα μικρό παιδάκι, τ'ο παίρνουν στην άγκαλιά τους και τ'ο γειμίζουν χάδια και φιλήματα.

Επίσης τρελλαινόνται με τ'α χρώματα. Σέ όλα τ'α χρώματα ή άγριες αυτές έχουν δώσει ξεχωριστά όνόματα, πού τ'α ξέρουν μονάχα αυτές, γιατί οί άνδρες τους μόλις ξεχωρίζουν τ'ο άσπρο από τ'ο μαύρο.

Μία άλλη πολύ περιεργη παρατήρησις είνε ότι ή γυναίκες δεν άρέσκονται σ'τά λαμπαρά πράγματα, αντίθετως πρós τούς άνδρες των που μοιρούν νά σκοτωθούν για ένα κομμά!

Μολονότι ή άγριες τής Άφρικής έχουν μεγάλη άντοχη και δύναμη, όστόσο δεν εργάζονται σέ βαρείες δουλειές, γιατί οί άνδρες τους τις άγατούν τόσο πολύ, ώστε δεν θέλουν νά τις βασανίσουν. Ένώ δε συμμετέχουν σ' όλες άνεξαρτέτως τις χαρές και τις άπολαύσεις τών άνδρών, έλάχισια όστόσο μοιχθούν για τήν άπόκτησι των μέσων τής ζωής.

Τελειώνοντας δε ο Άγγλος περιηγητής είπε ότι είνε έσφαλμένο πού νομίζουμε ότι οί άγριοι είνε λιτοδίαιτοι και δλιγαρείες. Κάθε άλλο. Οί άγριοι θέλουν νά καλοπερνούν και καλοπερνούν. Δυστυχούν μονάχα και στερούνται και τών στοιχειωδών άπολαύσεων τής ζωής, όπου ζούν κάτω από τόν βαρύ και δυσβάστακτο ζυγό των πολιτισμένων!

Και γι' αυτόν άκριβώς τ'ο λόγο ή γυναίκες τών άγριων μισούν θανάσιμα τούς Εύρωπαϊους, τούς όποιους θεωρούν όργανα των εΙΠράσιων Σιπθόν, όπως όνομάζουν τ'α Πνεύματα των Κακών και τής κακοδαιμονίας.

ΔΕΚΑΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ

(Τής Κάμεν Σόλβα)

1. Μην άρχίζης ποτέ φιλονεικία με τόν άνδρα σου, και όταν έλθι μόνη τής προσπάθης νά μένης σωτηρή, βεβαία ότι ή συστολή σου θά νικήση.
2. Μη λημονής ότι είσαι γυναίκα ενός άνθρώπου και όχι ενός Θεού. Έπομένως μη εκπλήττεσαι για τις άδυναμίες του.
3. Άν βλέπης ότι ο άνδρας σου δεν έχει καρδιά, μην ξεχνάς ότι δεν τ'ο λείπει τ'ο στομάχι. Νά τόν περιποιείσαι λοιπόν και νά είσαι βεβαία ότι θά κεριαρχήσης και στην καρδιά του.
4. Προσάβησε πάντοτε νά υπερισχύη ή γνώμη τού σύζυγου σου. Αυτό κ' έκείνον έξημάνει κ' εσένα δεν ζημιάνει.
5. Διάβαζε όλα τ'α ενδιαφέροντα των έφημεριδών για νά μπορείς νά λήψης μία άπορία τού σύζυγου σου.
6. Μην ζητάς από τόν άνδρα σου χωματικά ποσά άνάτερα των δυνάμεών του.
7. Και στή σφοδρότερη φιλονεικία δεν πρέπει νά πληγώσης τ'ο στήνυό σου με μικρά λόγια.
8. Από καιρό σέ καιρό νά επαινής τ'ο σύζυγό σου και νά τ'ο λές ότι άποτελεί τ'ο πρότυπο τών σύζυγων. Και σ'ο μην προσπαθής νά κρούσης τ'α έλαττώματά του.
9. Άν ο σύζυγός σου είνε έξυπνος, νά είσαι ή συντρόφισσα του, άν είνε κούτσος, νά είσαι ή φίλη και σύμβουλός του.
10. Νά σέβεται περισσότερο άπ' όλους τήν πεθερά σου και νά μη λημονής ότι έκείνη άγαπούσε ο σύζυγός σου πριν άγαπήση εσένα.

